

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 04, kwiecień 2024 10:49

Adrian Pokrywczyński

Odsłony: 467

Rewizja KPO, rozdysponowanie środków dla kół gospodyń wiejskich za frekwencję wyborczą i niespodziewany projekt ustawy dotyczącej zwrotu podatku rolnego. Taki przebieg tematyczny miało pierwsze w tej kadencji posiedzenie Zespołu ds. Obszarów Wiejskich, Wsi i Rolnictwa Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

Ponad trzy godziny trwało we wtorek 2 kwietnia spotkanie przedstawicieli rządu i samorządowców w Ministerstwie Rolnictwa w ramach prac tzw. zespołu wiejskiego Komisji Wspólnej. W roli współprzewodniczącego debiutował wiceminister rolnictwa Adam Nowak.

Pierwszym tematem było omówienie rewizji Krajowego Planu Odbudowy. Założenia rewizji KPO są obecnie przedstawiane samorządowcom w poszczególnych dziedzinach, dlatego na posiedzeniu urzędnicy Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej skupili się na reformach i inwestycjach, które szczególnie mogą dotyczyć samorządów z gmin wiejskich. Jak wskazano, rewizja dotyczy głównie zwiększenia ilości środków w niektórych działaniach i przesunięciach ich terminów (wydłużenia). Ze strony przedstawiciela Związku Gmin Wiejskich padły pytania o programy nakierowane na infrastrukturę wodno-kanalizacyjną i drogową na wsiach. MFiPR wskazało tutaj przede wszystkim działania B3.1.1. – inwestycje w zrównoważoną gospodarkę wodno-ściekową na terenach wiejskich, na które przeznaczone będzie 204 mln euro; oraz B3.3.1. - inwestycje w zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich - gdzie do wykorzystania beneficjenci będą mieli w sumie 289 mln euro. Przypomniano jednocześnie, że rewizja nie polega na dodawaniu nowych zadań, a jedynie korekcie zatwierdzonego już planu i że inwestycje drogowe nie są objęte Krajowymi Planami Odbudowy i Zwiększania Odporności. Przypomniano także, że horyzont czasowy środków kończy się w 2026 r. Na pytanie przedstawiciela Związku Powiatów Polskich czy wskazane środki będą możliwe do absorpcji i co wzięto pod uwagę do ich wyliczenia, zapewniono, że według administracji rządowej będzie możliwe wykorzystanie środków. Mają wpływ na to zmniejszenie kwoty ogólnej na działania w trakcie pierwszej rewizji KPO. Wzięto pod uwagę także inflację, wzrost wskaźnika cen usług montażowo-budowlanych oraz zmiany w przeciętnym wynagrodzeniu. Ostatecznie po debacie zespół pozytywnie zaopiniował propozycje uszczegółowienia polskiego KPO w tym zakresie.

Drugim punktem spotkania było omówienie obecnego etapu przyznawania środków w ramach *Bonusu frekwencyjnego* dla gmin do 20 tys. mieszkańców. Punkt ten stanął na zespole wobec wniosku skierowanego w tym zakresie na wcześniejszym posiedzeniu Komisji Wspólnej. Okazuje się, że w Ministerstwie Rolnictwa, mimo obowiązującego rozporządzenia w zakresie przyznawania środków kołom gospodyń wiejskich, trwają prace nad jego uszczegółowieniem. Ministerstwo chce bowiem, by obdarowanymi zostały nie tylko koła wpisane do ustawowego rejestru na dzień 15 października, ale wszystkie ówczesnie realnie działające koła lub organizacje zajmujące się podobną działalnością. Przypomnijmy, że zgodnie z „konkursem” ogłoszonym przez poprzedni rząd do małych gmin, gdzie frekwencja wyborcza w wyborach parlamentarnych przekroczyła 60%, miały trafić środki dla kół gospodyń wiejskich, OSP i klubów sportowych. Ostatecznie sformalizowano tylko przyznawanie środków kołom gospodyń – nagroda miała wynieść 250 tys. zł. dla koła lub (odpowiednio podzielona) kół działających na terenie gminy, która spełniła warunki frekwencyjne. Wypłata miała nastąpić do 30 czerwca tego roku. Na posiedzeniu zespołu padła deklaracja, że rząd utrzyma ten „program” i w obsłudze wypłat nie będzie formalnie zaangażowany w żaden sposób samorząd terytorialny. Nie wiadomo natomiast jak w końcu ma wyglądać przyznawanie nagrody. Urzędnicy zapowiedzieli, że zmiana rozporządzenia to rozstrzygnięcie.

Ostatnim, dosyć niespodziewanym punktem merytorycznym, było omówienie propozycji ustawy, która

Kategoria: Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego

Opublikowano: czwartek, 04, kwiecień 2024 10:49

Adrian Pokrywczyński

Odslony: 467

---

zakłada zwrot części podatku rolnego. Projekt nie był wcześniej przekazany do konsultacji ani ujawniony stronie samorządowej, nie było go też uwzględnionego w porządku obrad przesłanym przed posiedzeniem. Dokument, jaki pokazano uczestnikom zakłada, że:

- podatnicy podatku rolnego uzyskają zwrot różnicy między wysokością podatku w 2024 a tej z 2023 r. jeśli nastąpi jego wzrost;
- decyzję w tym zakresie podejmie organ podatkowy (a więc wójt, burmistrz, prezydent);
- decyzja będzie wydawana na wniosek, który miałby zostać złożony w maju tego roku;
- postępowanie w sprawie zwrotu i wypłata zwrotu będą zadaniami z zakresu administracji rządowej – pieniądze w szacowanej kwocie 292-293 mln zł mają być wypłacone z rezerwy celowej budżetu państwa;
- gmina, która będzie obsługiwać postępowanie ma otrzymać 1% kwoty zwrotu jako dotację celową.

Projekt ma zostać notyfikowany Komisji Europejskiej. Jego celem ma być pomoc branży producentów rolnych wobec trudnej sytuacji w rolnictwie.

Projekt wzbudził liczne wątpliwości przedstawicieli Związku Powiatów Polskich i Związku Gmin Wiejskich RP. Zastępca Dyrektora Biura ZPP, Grzegorz Kubalski, zwrócił uwagę, że krąg odbiorców spowoduje, że każdy, kto płacił podatek rolny mógłby zostać beneficjentem, choć nie jest rolnikiem. Wbrew twierdzeniom urzędniczek Ministerstwa w treści projektu nie było bowiem zawężenia kręgu wnioskodawców do producentów rolnych. Również konstrukcja czasowa systemu wypłat, w tym uzależnienie tego od pozytywnej decyzji KE, może spowodować niejasność postępowania. Jednakże głównym problemem jest przerzucenie kosztów obsługi na gminy – jak policzyli samorządowcy obecni na posiedzeniu, 1% kwot zwrotów wcale niekoniecznie musi pokryć koszty dodatkowego zadania nakładanego na gminę. Współprzewodniczący zespołu, reprezentujący samorząd gmin wiejskich, wójt Mirosław Lech stwierdził, że w tej formie projekt nie może zyskać poparcia Związku Gmin Wiejskich.

Przedstawiciele Ministerstwa Rolnictwa spisali uwagi wskazywane przez ZPP i ZGWRP.

Zapowiedziano, że poprawiony projekt zostanie pokazany niedługo, prawdopodobnie na posiedzeniu Zespołu ds. Systemu Finansów Publicznych lub na posiedzeniu plenarnym całej Komisji Wspólnej.

W ramach wolnych głosów samorządowcy wskazali też tematy, jakimi potencjalnie miałyby się zająć zespół. Znalazły się tam m.in. kwestie centralnego rejestru psów, funkcjonowania wspólnot gruntowych, opodatkowania hodowli psów i kotów oraz nadzoru nad spółkami wodnymi.